

Kaikkien-malli

DIGITAITOKOULUTTAJA

Päivän ohjelma

- Orientaatio
- Kaikkien-malli ja digikouluttajan aineisto
- Digitaitojen koulutusmalli

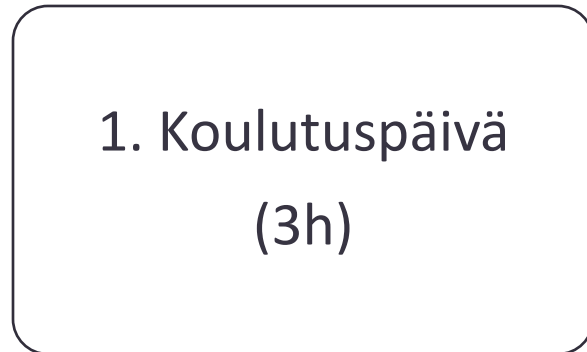
Kaikkien-malli

ORIENTAATIO

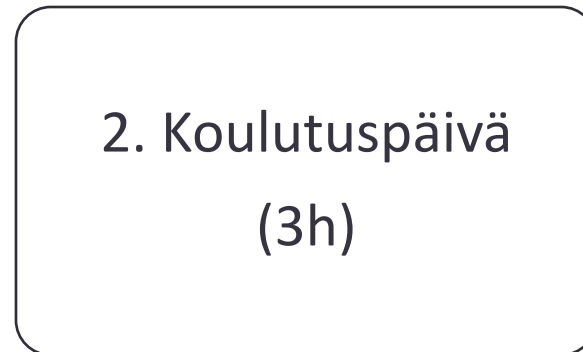
Koulutuksen prosessi

Ennakkotehtävä

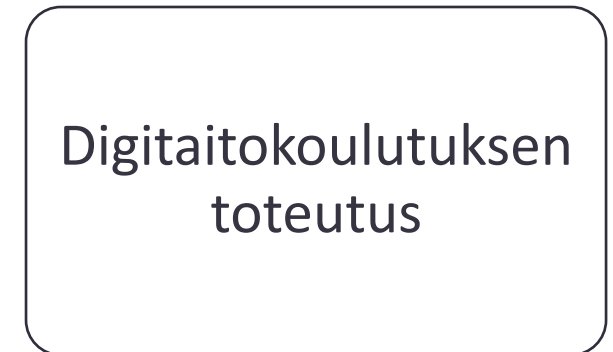
- Orientaatio
- Kaikkien-malli
- Digikouluttajan aineisto
- Digitaitojen koulutusmalli

Välitehtävä

- Opiskelijan materiaalipankki
- Erilaiset toteutustavat
- Hallinto ja Siviksen tuki

Oman koulutuksen suunnittelu

Tarkoituksena on, että kouluttajat toteuttavat Digitaitokoulutuksia omille kohderyhmilleen.

Digitaidoilla parempaan työelämään -hanke

- Hankekausi 10/2022 – 6/2025
- Rahoittajana Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA <https://www.jotpa.fi/fi>.
- Tavoitteena kehittää ja jalkauttaa digitaitojen koulutusmallia sekä materiaalia Siviksen jäsenjärjestöille.
- Taustalla Kaikkien-malli, TIEKEN Digitaitomerkistö ja Työelämän digitaidot kuntoon –hanke.

Tutustutaan

- Kuka olet?
- Mistä järjestöstä tulet?
- Mikä innosti mukaan?

Kaikkien-malli

KAIKKIEN-MALLI & DIGIKOULUTTAJAN AINEISTO

Kaikkien-malli

KAIKKIEN-MALLI

kaikkienmalli.fi

Miksi Kaikkien-malli kehitettiin?

- Yhteiskunnan nopea muutos edellyttää jatkuvaa oppimista ja haastaa perinteiset perustaidot.
- Arki- ja työelämässä pärjääminen vaatii vahvoja perustaitoja (vähintään luku, numero- ja digitaitoja).
- Perustaidot -> kansalaistaidot -> elämäntaidot (Life Skills)
- Ihmisiä innostaa arjen laadun parantaminen, omien vahvuuksien tunnistaminen, oppiminen ja henkilökohtainen kasvu.
- Tarvitaan uudenlaisia ketteriä ja innostavia tapoja oppia!

Mihin Kaikkien-malli perustuu?

- Mallin taustalla on Englannissa vuosien 2014-2016 aikana kehitetty ja pilotoitu Citizens' Curriculum -oppimismalli.
- Learning & Work Institute julkaisi teoksen *Learning Through Life* (Tom Schuller & David Watson, 2009):
hahmotus koulutuksen merkityksestä ja aikuisten oppimisesta.
- Kirjan näkemykset haluttiin tuoda käytäntöön. Kehittämistyön tuloksena syntyi Citizens' Curriculum.
- Kaikkien-malli on suomalaiseseen yhteiskuntaa soveltuva versio CC:stä. Kehitetty ESR:n rahoittamassa hankkeessa 2018-2020.
- Paulo Freiren kasvatustilosophia: lukutaito on kykyä arvioida maailmaa kriittisesti ja omaehtoisen toiminnan edellytys

Kaikkien-mallin periaatteet

- **Oppijälähtöisyys:** oppija määrittää koulutuksen tavoitteet ja sisällön yleisen teeman alla.
- **Paikallisuus:** sosiaalinen ja fyysinen ympäristö on tärkeä. Oppiminen viedään lähelle oppijan elämää.
- **Eri perustaitojen yhdistyminen koulutuksissa:** perustaitojen vahvistaminen tapahtuu osana arkipäivän haasteiden ratkaisuja.

Koulutuksen huoneentaulu

Oppijälähtöisyys	Paikallisuus	Perustaidot
Suunnitelma ja toiminta oppijan ehdoilla	Fyysinen ja sosiaalinen toimintaympäristö osaksi koulutusta	Perustaidot kehittyvät arjen haasteita ratkaisemalla
ROHKAISE JA MOTIVOI	LUO KUMPPANUUKSIA JA JATKOPOLUTA	TUNNISTA JA TUNNUSTA OPPIMINEN

Perustaitojen osaamisen varmistamiseksi tarvitaan myös erilaisia ja uusia oppimisen paikkoja

Järjestöillä on erinomaiset mahdollisuudet pitää kaikki mukana perustaitojen oppimisessa. Toiminta tavoittaa monenlaisia ihmisiä. Järjestöissä oppiminen on yhteisöllistä ja elämyksellistä. Se on oppijalle iloinen yllätys – etenkin jos kokemus koulunpenkistä on jostain syystä ollut etäännyttävä.

Marita Salo, Siviksen rehtori ja toiminnanjohtaja

Kouluttajan opas (kaikkienmalli.fi)

- Kohderyhmän ja teeman valinta
- Kumppanien hankkiminen ja sitouttaminen
- Käytännön järjestelyt
- Oppijoiden rekrytointi
- Ryhmäyttäminen
- Teemakohtaisen tiedon hankinta
- Oppijoiden tavoitteet
- Arviointi ja palaute
- Jatkopolustus

Pienryhmäkeskustelu

- Esitelkää itsenne pienryhmässä.
- Keskustelkaa millaiset kohderyhmät teillä on? Miten kohderyhmä tavoitetaan?
- Millaiset heidän oppimistarpeensa ovat?
- Kirjatkaa pääkohdat ylös Howspaceen (Koulutuspäivät -> 1. koulutuspäivä) ja valmistautukaa kertomaan lyhyesti keskustelustanne.

Kaikkien-malli

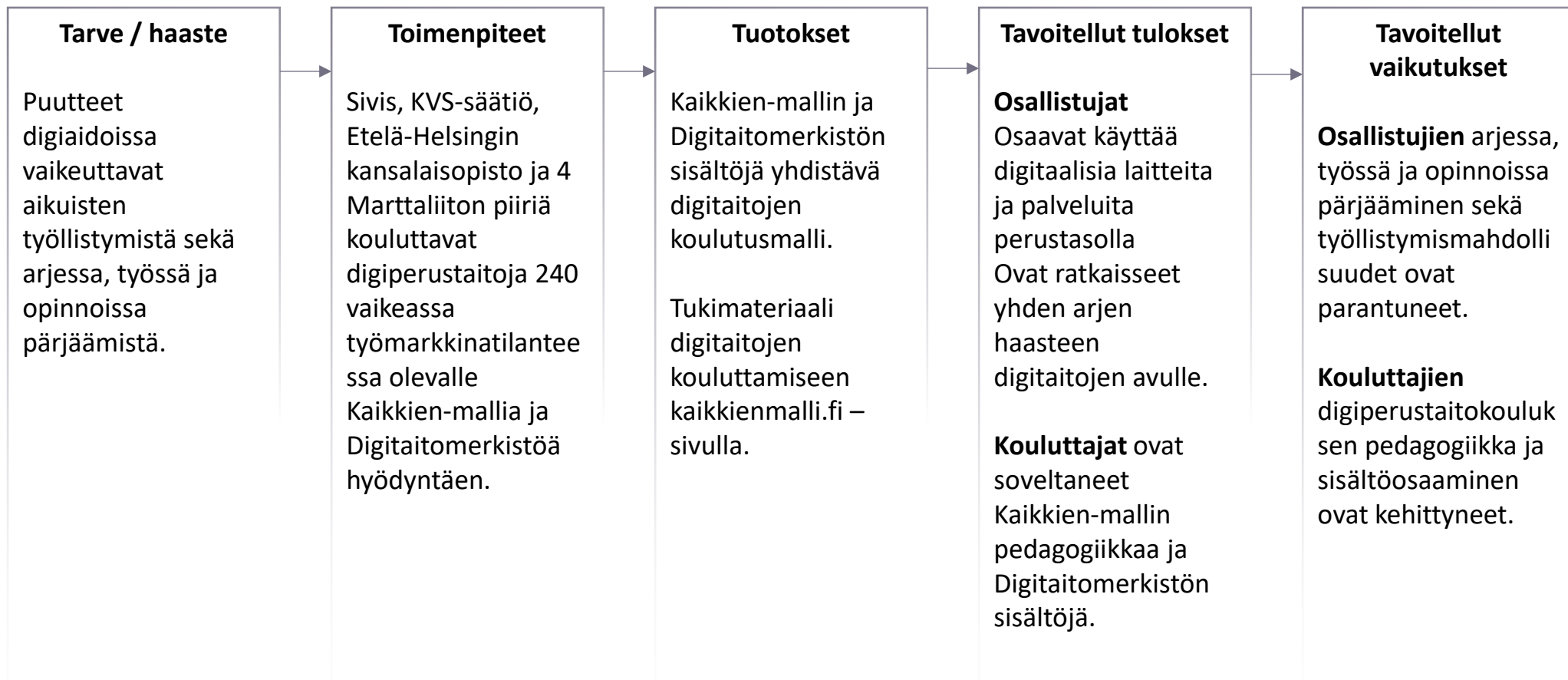
DIGIKOULUTTAJAN AINEISTO

kaikkienmalli.fi/digikouluttajalle

Aineiston tausta

- Materiaali on kehitetty osana Työelämän digitaidot kuntoon – hanketta (2021 – 2023, ESR)
- Hankkeessa materiaalia kehittämässä olivat Sivis, Martat sekä Kvs-säätiö ja Etelä-Helsingin kansalaisopisto
- Digitaitokoulutuksia on järjestetty mm. SPR:n Kontti-tavaratalojen henkilöstölle, avovangeille, kehitysvammaisille ja maahanmuuttaneille

Digiosaamista yhteistyössä!

Valtakunnallisen Digitaitomerkitön (ent. Osuvat taidot) digitaaliset osaamismerkit

K5 – Ongelmanratkaisija

- Suunnitelmallinen työskentely

H4 – Hyötykäyttäjä

- Oman työn organisointi

H3 – Yhteistyöskentelijä

- Yhteistyö

T2 – Digiosaaja

- Minä digiosaajana

T1 – Perusosaaja

- Laitteiden valinta ja käyttö
- Tiedonhaku ja -arviointi
- Turvallinen toiminta
- Vastuullinen toiminta
- Viestintä ja asiointi
- Sovellusten käyttö ja hallinta

- Osaamismerkit mukana hankkeessa: mitä digiperustaitoja opetetaan
- Oppijoilla mahdollisuus suorittaa perusosaaja-tason osaamismerkit (T1)
- Osaamismerkeillä tunnustetaan oppijoiden digiosaaminen
- <https://tieke.fi/palvelut/osaamisen-kehittaminen/digitaitojen-osaamismerkkijarjestelma/>

Kaikkien
-malli

Koulutuskonsepti: yhdistelmä Kaikkien-malli & Digitaitomerkistö (ent. Osuvat taidot)

Digitaitomerkistön osaamistavoitteet & Kaikkien-mallin pedagogiikan yhdistävä digiperustaitojen koulutusmalli

Oppijälähtöisyys

Osaamistarvekartoitus, osaamistavoitteiden valinta

Osallistaminen koulutuksen suunnitteluun (Kaikkien-mallin opas & työkirjat)

Tasoryhmiin jakaminen tarvittaessa

Oppijan arkeen, työnhakuun ja työhön linkittäminen

Koulutusmateriaali tukee uusien digitaitojen viemistä arkeen ja/tai työllistymisvalmiuksien kehittämistä

Osaamisen tunnistaminen & tunnustaminen Digitaitomerkistön avulla

Oppijoille tarjotaan mahdollisuus ratkaista oman arkeen liittyvien digihaasteita.

Kumppanuuksien hyödyntäminen ja jatkokoulutus

Pyritään tukemaan paikallisuutta kumppanuuksilla (esim. oppijoiden rekry, opintoretket)

Selvitetään yhdessä jatkokoulutusta esim. kansalaisopiston kursseja.

Koulutuksilla on saavutettu hyviä tuloksia

Loppupalautteen keskiarvoja väittämiin max 5:

- Digitaitoni paranivat koulutuksen aikana 4,3
- Sain rohkeutta ja itsevarmuutta toimimiseen 4,3
- Pystyn hyödyntämään koulutuksessa oppimiani digitaitoja arjessa / työssä / opinnoissa. 4,2

Vastaajia 159

Digitaidot paranivat koulutuksessa

väite	alkukartoitus keskiarvo	loppukartoitus keskiarvo	muutos	muutos prosentteina
Käytän mielelläni digilaitteita	4	4,4	0,4	+10 %
Osaan hoitaa asioitani verkossa (esimerkiksi verkkopankki, matkalippujen ostaminen).	3,7	4,5	0,8	+21 %
Osaan toimia turvallisesti verkossa.	3,3	4,3	1	+30 %
Osaan hankkia tietoa internetistä.	3,9	4,5	0,6	+15 %
Digitaitoni ovat riittävät arjessa, opinnoissa ja työelämässä.	3,1	4	0,9	+29 %

MALLI KOULUTTAJAN OPAS TAUSTA BLOGI

- kaikkienmalli.fi/digikouluttajalle
- Vinkkejä erityisryhmien kanssa työskentelyyn
- Digikoulutuksen aikajanan: mitä tapahtuu ennen, aikana ja jälkeen koulutuksen
- Sisältörungon digiperustaitojen ohjaukseen
- Helposti käyttöönotettavia tehtäviä sekä esimerkinomaisia tuntisuunnitelmia
- Valmiita dokumenttipohjia (mm. osaamiskartoitus, loppupalaute)

Kaikkien-malli

DIGITAITOJEN KOULUTUSMALLI

Digitaitojen koulutusmalli

- Validoitu 2 opintopisteen koulutus, joka löytyy ePerusteista ja suorituksesta tulee merkintä OmaOpintopolku –palveluun
- HUOM. Rahoittajan ohjeen mukaan jokaiselta koulutukseen osallistuvalta pyydetään henkilötunnus, jonka avulla Sivis kirjaa opiskelijan järjestelmään.

Keskeiset sisällöt

- Koulutus toteutetaan lähikoulutuksena ja se on jaettu kuuteen teemakokonaisuuteen (Digitaitomerkistö)
  - Laitteen valinta ja käyttö
  - Tiedon haku ja arviointi
  - Turvallinen toiminta
  - Vastuullinen toiminta
  - Viestintä ja asiointi
  - Sovellusten käyttö ja hallinta

Opetuksen tavoitteet (osaamistavoitteet)

- Koulutuksen jälkeen osallistuja osaa
  - Valita ja käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia laitteita ja tavallisimpia toimistosovelluksia perustasolla.
  - Etsiä tietoa verkosta ja arvioida tiedon luotettavuutta.
  - Viestiä ja asioida verkossa turvallisesti ja vastuullisesti.

Arvioinnin kuvaus

- Arviointi tapahtuu pääasiassa koulutuksen aikana opiskelijan työskentelyä havainnoimalla.
- Opiskelija suorittaa koulutuksen aikana itsenäisiä tehtäviä ja osallistuu ryhmätehtäviin sekä yhteisiin keskusteluihin. Opiskelija voi osoittaa osaamistaan suorittamalla koulutuskertojen sisältämiä tehtäviä tai vaihtoehtoisesti TIEKE:n Digitaitomerkistön osaamismerkkejä (Perusosaaja, T1).
- Opiskelija määrittelee itselleen erityiset oppimistavoitteet suhteessa koulutuksen sisältöön ennen koulutuksen alkua ja arvioi niiden täyttymistä yhdessä kouluttajan kanssa koulutuksen päätteeksi.
- Poissaolon koulutuskerralta voi korvata suorittamalla koulutuskertaan liittyvän Digitaitomerkistön osaamismerkin tai muulla vaihtoehtoisella tehtävällä.
- Arviointi hyväksytty/hylätty

Arviointikriteerit

1. Laitteen valinta ja käyttö

- Opiskelija valitsee tarkoituksenmukaisen laitteen tai ohjelmiston ja käyttää sitä perustasolla.

2. Tiedon haku ja arviointi

- Opiskelija etsii verkosta erimuotoista tietoa ja arvioi tiedon luotettavuutta.
- Opiskelija tuo esiin luotettavan tiedon kriteereitä keskustelussa.
- Opiskelija nimeää keskustelussa erilaisia hakukoneita ja hakusuodattimia.

3. Turvallinen toiminta

- Opiskelija löytää omasta laitteestaan suojaamiseen liittyvät asetukset ja arvioi suojauksen riittävyttä keskustelussa.
- Opiskelija nimeää vahvan salasanan muodostamisen kriteereitä ja muodostaa vahvan salasanan.
- Opiskelija etsii ja jakaa ryhmälle erilaisia esimerkkejä liittyen verkkohuijauksiin.

4. Vastuullinen toiminta

- Opiskelija tuo esiin eri näkökulmia digilaitteiden ja digitaalisen ympäristön vaikutuksista fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin.

5. Viestintä ja asiointi

- Opiskelija nimeää keskustelussa erilaisia sähköisiä asiointipalveluja ja vahvan tunnistautumisen menetelmiä.
- Opiskelija osallistuu keskusteluun tietosuojasta ja omien henkilötietojen luovuttamisesta.

6. Sovellusten käyttö ja hallinta

- Opiskelija valitsee tarkoituksenmukaisen laitteen tai ohjelmiston ja käyttää sitä perustasolla.

Välitehtävä

Aloita oman koulutuksesi suunnittelu:

- Kohderyhmä ja miten se tavoitetaan?
- Mahdolliset yhteistyökumppanit?
- Tila- ja välinetarpeet?
- Koulutuksen aikataulu (koska, montako kertaa jne.)?
- Hyödynnä suunnittelussa Kaikkien-mallin Kouluttajan opasta <https://kaikkienmalli.fi/manuaali/>

Kaikkien-malli

Kiitos,
Nähdään ensi viikolla!